

Măsura M2/2A

Denumirea măsurii: Investiții în active fizice

Măsura este aplicată în Teritoriul GAL Maramureș Vest și în perioada 2012-2015, nefiind o măsură inovativă. Necesitatea implementării ei este dată de fragilitatea exploatațiilor agricole existente. Măsura se integrează în proiectul global GAL Maramureș Vest ținând susținerea dezvoltării integrate a teritoriului.

CODUL Măsurii: M2/2A

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII

☐ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL.

Context European și Național:

Documente referință EU¹, Fișa măsurii Investiții în active fizice Măsura 4Articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013: “În majoritatea cazurilor în UE, există dovezi semnificative unei contribuții pozitive în reducerea costurilor de producție și îmbunătățirea calității, astfel având un impact pozitiv asupra veniturilor - precum și crearea de locuri de muncă și păstrarea acestora. De asemenea există și un impact pozitiv asupra mediului care derivă din investițiile în tehnologii și echipamente noi mai ecologice ...”.

Strategia EU 2020² își propune ca și prim obiectiv: **Ocuparea forței de muncă**, o rată de ocupare a forței de muncă de 75 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani.

Situația forței de muncă în mediul rural/național³: Sectorul agricol furnizează încă aproximativ 30 % din totalul locurilor de muncă în România, cea mai mare rată la nivelul UE, de șase ori mai mare decât media UE. Alte două procente din forța de muncă lucrează în industria alimentară. Având o structură de vârstă nefavorabilă (doar 7 % din totalul fermierilor sunt tineri fermieri), cei care lucrează în sectorul agricol au un nivel scăzut de educație formală și de competențe. Există o nevoie puternică de perfecționare a competențelor profesionale în sectorul agricol și de promovare, în același timp, a **diversificării economice în zonele rurale (doar 18 % din întreprinderile mici și mijlocii neagricole se află în zonele rurale)**, pentru a crea noi locuri de muncă, pentru a reduce dependența de sectorul agricol și pentru a crește veniturile rurale.

Strategia MADR pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030⁴: Formularea obiectivelor și priorităților Strategiei agroalimentare a României pentru perioada 2015-2020-2030 s-a făcut pornind de la **funcțiile spațiului și ale economiei rurale, inclusiv ale agriculturii românești, necesitatea dezvoltării accelerate a acestora**, noul parteneriat între Europa și fermieri, conform reformei PAC pentru perioada 2014-2020.

Context Local: Numărul persoanelor care lucrează în agricultură reprezintă 65.18% din totalul populației la nivelul teritoriului Maramureș Vest, într-un număr de 15782

¹ http://madr.ro/axa-leader/leader-2014-2020/fise-template-specifice-propuse-de-ce-utilizate-ca-model-orientativ-elaborare-masuri-sdl/download/1966_69dc4b46eafccb43629268968c02e99.html

² http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/targets/index_ro.htm

³ http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/country-files/ro/factsheet_ro.pdf

⁴ <http://madr.ro/docs/agricultura/strategia-agroalimentara-2020-2030.pdf>

exploatații agricole, la o dimensiune fizica medie a exploatației de 2.42 ha , adica dimensiunea economica echivalenta este de min.4.000 SO.

Exploatațiile sunt mici, fărâmițate și incapabile să crească în mod natural.

Corelare cu analiza SWOT și justificarea alegerii măsurii: Măsura țintește îmbunătățirea performanței și sustenabilității globale a fermelor din teritoriul MMV (punct tare /cantitativ), creșterea competitivității acestora (punct slab) și valorificarea experienței locale în agricultură: legumicultură, pomicultură, creșterea animalelor.

Obiective de dezvoltare rurală: Măsura contribuie la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală art. 4 lit. a din Reg. (UE) nr. 1305/2013: Favorizarea competitivității agriculturii

Obiectiv specific al măsurii: Îmbunătățirea performanței și sustenabilității globale a fermei prin susținerea Investițiilor tangibile și intangibile care ameliorează nivelul global de performanță și de durabilitate al exploatație agricole.

Măsura contribuie la prioritatea P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, lit. a - îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 17, (1) lit. a - ameliorează nivelul global de performanță și de durabilitate al exploatației, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Limita minima de 4000 de SO pentru investitie este o conditie obligatorie cf.art.17, (1) lit.a.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M2/2A - Investiții în active fizice este complementară cu măsurile: M1/1A - Cooperare, M3/3A - Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare, M5/6A - Înființarea de activități neagricole startup, M6/6A - Dezvoltarea de activități neagricole, având în comun același grup țintă format din fermieri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M2/2A Investiții în active fizice nu este sinergică cu alte măsuri, fiind singura măsură din strategie care contribuie la prioritatea P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Măsura adresează prin sprijin financiar direct nevoia de îmbunătățire a performanței și sustenabilității globale a fermei cu rezultate în cantitatea și calitatea produselor agro-alimentare, și reprezintă o infuzie de capital pentru modernizare și creare de locuri de muncă, reprezentând un ajutor important în special pentru fermierii tineri. Prin

criteriile de selecție, sunt încurajate proiectele depuse de grupuri de fermieri, investiții colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative și grupuri de producători) și a proiectelor integrate favorizând în acest fel îmbunătățirea colaborării între actorii locali (Nevoia 024)

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație europeană: Legislație europeană: R (UE) Nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind FEDR , FSE, , FC, FEADR și FEPAM, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind FEDR , FSE, , FC, FEADR și FEPAM și de abrogare a R (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului; R (UE) Nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (UE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (UE) nr. 73/2009 al Consiliului; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; R (UE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare;

Legislație națională: Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole; Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției; Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice; Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare; Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare; Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală cu modificările și completările ulterioare; Ordin 57 din 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă și/sau distribuie produse de origine animală cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt: Fermierii definiți conform Regulamentului (CE) 1307/2013, art. 4, ca fiind persoane fizice sau juridice sau un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, ale căror exploatații se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Beneficiarii indirecți sunt: locuitorii zonei care beneficiază de produsele oferite și persoanele (localnici) care caută locuri de muncă pentru angajare la firmele ce creează locuri de muncă.

5. Tip de sprijin:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții;

6. Tipuri de acțiuni: eligibile și neeligibile:

Sunt sprijinite următoarele acțiuni (eligibile): Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii; Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor; Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări; Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect de investiții la nivel de fermă; Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu; Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013; Îmbunătățirea eficienței utilizării de îngrășăminte și produselor producției vegetale; Îmbunătățirea sau înființarea de structuri de depozitare a îngrășămintelor; Restructurarea și construcția de clădiri pentru creșterea animalelor cu tehnologii noi și eficiente pentru a reduce emisiile gazelor cu efect de seră; Achiziționarea de mașini pentru a reduce eroziunea solului; Îmbunătățirea depozitarea culturilor pentru a îmbunătăți calitatea produselor (de exemplu: clădiri specializate de depozitare și manipulare, asigurarea ventilației, izolației și refrigerării); Reducerea consumului de energie, adică recondiționarea instalațiilor electrice sau o mai bună izolație a clădirilor; Stabilirea de culturi cu ciclu scurt; Modernizarea și mecanizarea, adică investiții în capital fizic cu scopul de a reduce costurile directe de producție și îmbunătățire productivității în ceea ce privește agricultura la scară mică; Investiții pentru conformarea cu standardele Uniunii care vor deveni obligatorii pentru ferme în viitorul apropiat.

Acțiuni neeligibile: Cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”; Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu Excepția, costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare; Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane; Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; Cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare; achiziționarea de terenuri neconstruite și construite; taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate

- Proiectul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură;

- Beneficiarul se angajează că va asigura cofinanțarea proiectului
- Sediul social sau punctele de lucru ale solicitantului trebuie să fie în teritoriul GAL;
 - Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme situată pe teritoriul GAL, cu o dimensiune economică de minim 4.000 ȘO (valoarea producției standard), în conformitate cu analiza SWOT a SDL.
 - Termenul maxim de finalizare a proiectelor este 31.12.2023, iar termenul limită de depunere a ultimei cereri de plată a beneficiarilor 30.09.2023.

8. Criterii de selecție:

Criterii LEADER: Locuri de muncă nou create;

Criterii specifice măsurii:

Dimensiunea exploatației - sunt vizate exploatațiile de dimensiuni mici cf. art 17.pct.1 (a), (min.4.000 ȘO);

Integrarea producției agricole primare cu procesarea și/sau comercializarea; Solicitantul este o asociație a fermierilor care dețin exploatații de dimensiuni mici, constituită ca și cooperativă sau a grup de producători în baza legislației naționale în vigoare;

Potențialul agricol al zonei, sunt vizate zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;

Nivelul de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole; Principiul soiurilor autohtone.

Observație: Punctele 6,7,8 vor fi detaliate în documetele de implementare fără a aduce atingere Art. 49 din Reg. (EU) 1305/2013.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

- Valoarea maximă a sprijinului este de 28.342 euro / proiect
- Rata sprijinului public nerambursabil este de 50% din totalul cheltuielilor;
 - În sectorul agricol, aceste rate pot fi majorate cu câte 20 puncte procentuale suplimentare, când rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90%, în cazurile mai jos enumerate:
 - Investițiilor colective, a formelor asociative legal constituite de tipul : cooperativa, grup de producători, organizații de producători, care activează în interesul membrilor, inclusiv al celor legate de o fuziune a unor organizații de producători
 - Investițiilor realizate de tinerii fermieri, pentru maximum cinci ani de la data stabilirii, astfel cum este precizat și în programul de dezvoltare rurală sau, pînă cînd acțiunile definite în planul de afaceri menționat la articolul 19 alineatul (4) sunt finalizate;
 - Investiții legate de operațiunile prevăzute la art.28(Agromediu) și art.29(Agricultura Ecologică) din Regulamentul (UE) 1305/2013;
 - Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

10. Indicatori de monitorizare:

Indicatori LEADER:

Locuri de muncă nou create: 0;

Numărul de exploatații agricole sprijinite - 5;

Cheltuieli publice totale - 141.710 €

Indicatori specifici măsurii:

Nr. exploatații sprijinite ce participă și la măsura M1/1A;
Număr asocieri juridice între fermieri.

Aceștia vor fi monitorizați și evaluați în conformitate cu prevederile Art.34 din Reg. (UE) nr. 1303/2013, prin Planul de Evaluare ce va fi elaborat în perioada de implementare.

